

tuvoje“ (1981), pirmas šalyje vadovėlis „Miško želdinimas“ (1991), monografijos: „Lietuvos ąžuolynai“ (1997) ir „Miško želdynų veisimo biologiniai ir ekologiniai veiksniai bei patirtis Lietuvoje“ (2005) bei 17 kitų leidinių miško želdymo klausimais. Spaudoje paskelbė per 147 mokslinių ir mokslo populiarinimo straipsnių, parengė 15 rekomendacijų gamybai ir daugiau kaip 100 gyvenviečių, sodybų bei parkų želdynų projektų. Sukūrė rutulinių pušų ir eglių bei kitų medžių rūšių įvairias dekoratyvines formas, kurios pajvairina želdynus.

Daug prisidėjo prie Girionių parko kūrimo bei įvairinimo.

Važiuojant Žemaičių plentu, Cinkiškyje matomas vaizdingas Žalgirio mūšio memorialinis parkas, kurio projektą parengė ir kūrimo darbams vadovavo profesorius Algimantas Gradeckas. Yra jo sukurtų gražių želdinių bei želdynų Kaune, Kėdainiuose, Rumšiškėse, Grigiškėse ir kitose šalies vietovėse.

Sukauptą didžiulę miško ir dekoratyvinių želdynų kūrimo patirtį Profesorius įvairiais periodais dėstydamas LŽŪA perdavė studentams ir kursantams, o konferencijose ir seminaruose – jų dalyviams. Būdamas pensijoje teikia konsultacijas privatiems miško savininkams ir žmonėms, besidominantiems vertingų želdinių kūrimu.

Algimantui teko išgyventi didžiules šeimos netektis, tačiau jis neužsisklendė savyje – dalyvauja senjorų klubo „Giriūnai“, privačių miško savininkų veikloje. Jo sūnus Audrius pratęsė šeimos miškininkų dinastijos tradicijas, baigė miškininkystės studijas, o 1998 m. įgijo mokslų daktaro laipsnį. Ilgą laiką dirbo Miškų institute, pastaruoju metu darbuojasi privačioje įmonėje.

Gerbiamam Jubiliatui linkime stiprybės, liepsnojančios, nenuilstančios, vis pirmyn vedančios energijos bei atradimų džiaugsmo.

Gyvenimo pilnatvė

JŪRATĖ VITKAUSKAITĖ

Tuometinėje Kauno miškų kolegijoje Miško eksploatacija man, merginai, buvo gan pilka disciplina. Nežiūrint į tai, jog pasirinkau studijuoti vyrišką specialybę, daugelis dalykų patiko ir buvo įdomūs. Bet pasitaikė ir sunkiau suprantamų bei nepatrauklių. Prie pastarųjų priskyriau ir Miško eksploataciją, nagrinėjusią medienos išteklius, ruošos apimtis bei tendencijas.

Tačiau toks mano požiūris nenuteikė praleidinėti paskaitų: juk vis vien reikia išgirsti, suprasti, išmolti. Nori ar nenori – teks rašyti koliokviumus, laikyti egzaminus. O be žinių jokio egzamino neišlaikysi. Žinoma, mes, studentai, ir pagudraudavome: praleidus paskaitą, visuomet galima iš draugo užrašų pasimokyti ir atsiskaityti dėstytojui.

Niekas nenori užsitraukti griežto ir akimis žaibuojančio pedagogo nemalonės, todėl sėdi visi paskaitose ramūs lyg po bėgimo maratono.

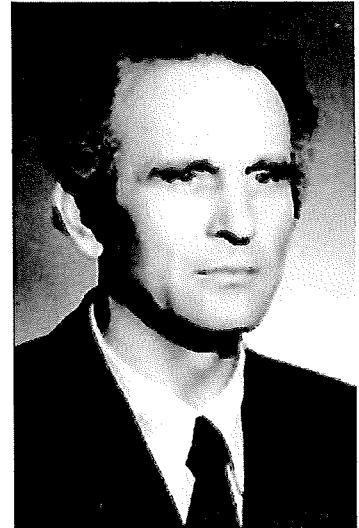
Tačiau Miško eksploatacijos dėstytojas Povilas Žlioba nebuvo toks. Jis ramiai dėstė savo paskaitas, o pasirinkimą mokytis palikdavo studento sąžinei. Žinia gi, vieni studentai mokosi dėl pažymio, kiti siekia praturtinti asmenines žinias. Ir nieko čia nepadarysi – jaunimas visada būna dar žalias, ne visuomet savy susivokiantis. Patirtis ir savimonė ateina pamažu ir su laiku.

Mano grupei Miško eksploatacijos dvi paskaitos vykdavo penktadieniais ir būdavo paskutinės. Studentai, suprantama, suvažiavę į mokslus iš įvairių Lietuvos kampelių, pragyvenę Girionyse pora savaitėlių, kiti net visą mėnesį, būdavo išsiilgę gimtų namų, draugų, mamos pagaminto maisto, nes bendrabutyje maitindavosi kone vien bulvėm ir kokia kruopiene. Tad penktadieniais kuo greičiau skuosdavo į traukinius, tarp miestinius autobusus ir skubėdavo namo.

Santūrusis dėstytojas P. Žlioba suprato šios situacijos tragiškumą ir dažniausiai nepriekaištaudavo, tik ramiai savo žurnale sužymėdavo, ko tą dieną nėra paskaitoje. Aš, kaip atsakinga už grupės lankomumą, privalėjau, jog visi nesantys studentai atitiktų žymėjimus mano ir dėstytojo užrašuose. Taigi, suprantama, būtų neetiška, jei mano suolas dažnai liūdėtų tuščias.

Tačiau pati į autobusą penktadieniais pernelyg ir neskuobėdavau, nes gyvenau netoli Kauno, ir mano kelionė namo neužtrukdavo. Tad rymodavau auditorijoje, klausydama dėstytojo monologo, akimis gandydama snaigių šokį pro langą, ar stebėdama geltoną pavasarinį pienės žiedą. Tik būdavo kiek nejauku, kad kabinete vos pusė suolų užimta.

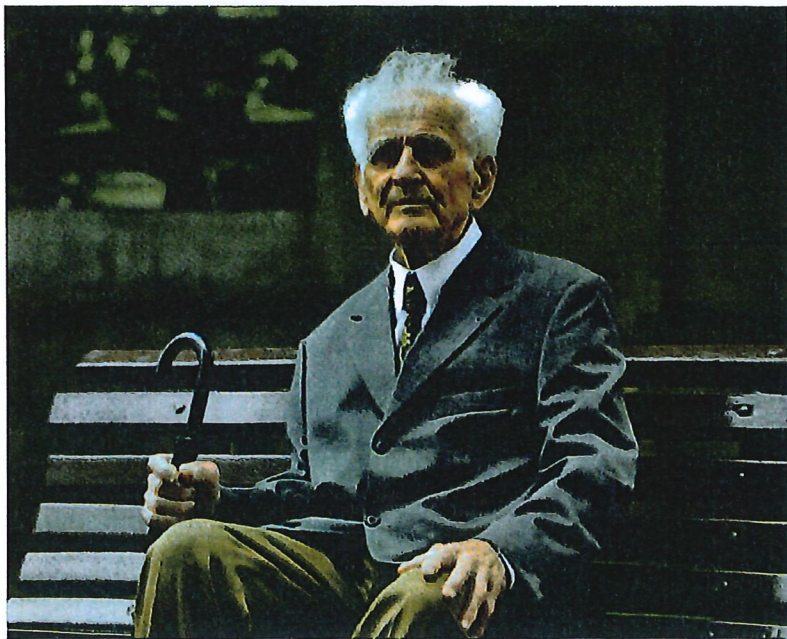
Dėstytojui Žliobai, atrodo, tai buvo visai nė motais – ramiai aiškindavo savo mėgstamą dalyką. Tuomet nė nenumaniau, kokį ryškų pėdsaką paliks tie vieniši Miško eksploatacijos penktadieniai...

Egzamino dieną nelėčiau kaip akis išdegusi savo žinių raportuoti. Tačiau žinojau – kad ir kiek tempsiu, vis vien pasirodyti privalėsiu. Priešpiet mokyklos koridoriuje jau radau šurmuliuojantį savo mokslo draugų būrelį, o vienas jų priėjęs perdavė žinią, jog dėstytojas Povilas teiravosi, ar aš dar neatėjusi. Na, dingtelėjo, kokie čia nesklandumai? Keista, bet jei kas teiraujasi, visuomet galvojame apie blogiausią! Betgi niekad joks dėstytojas prieš egzaminą nesidomėjo studentu! Ilgai nedelsdama, neramia širdimi įsiliukinau į kabinetą, kuriame laukė du egzaminatoriai – mūsų dėstytojas ir kitas to paties dalyko lektorius. Povilas Žlioba staiga pakilo nuo kėdės, vienu žingsniu prisiartinio prie manęs ir ištiesė ranką: „Ačiū už puikų lankomumą. Sėkmės egzamine!“

Sumišusi paspaudžiau atkištą delną. Prie stalo išsitraukusi egzamino bilietą liūdnai atsidusau – ne itin mokėjau tą temą. Keliais sakiniais išspaudusi viską, ką žinojau, neramiai nutilau. Povilo kolega nepasitenkinęs mano šykščia informacija, pažėrė išplėstinį klausimą. Tačiau santūrusis mano dėstytojas paskubomis atitarė, esą jau nereikia varginti merginos, esmė ji jau pateikusi. Ir palenkęs galvą, matau, rašo įvertinimą. Kukliai šyptelėjusi ir padėkojusi, sprukau pro duris, kur iškvėpusi visą tuo metu sulaikytą orą nusišypsojau iki ausų – egzaminą išlaikiau!

...Aš visada stebėjauisi begaline P. Žliobos kantrybe ir optimizmu. Nė

vienas dėstytojas nebuvo su mumis studentais toks pozityvus ir geros nuotaikos. Žinant anuos neramius laikus, P. Žliobos, kaip ir daugelio kitų šviesių žmonių, mokslo žinių troškusių, bet ne taip jau lengvai pasiekusių jaunuolių, šis dėstytojas galėjo tapti nekantrus, suirzęs, nuotaikų kaita besisvaidantis... Tačiau ne, tik ne Povilas Žlioba.

Galbūt vaikystės vienkiemio laukų ramybė jį formavo kaip atskirą asmenybę, gal jautrus tremtinių tėvelio ir motutės likimas paveikė priimti kiekvieną dienos džiaugsmą ir rūpestį kaip neišvengiamą?.. Būsimasis miškininkas nuostabiai sugebėjo prisitaikyti prie kintančių gyvenimo sąlygų, lyg liaunas medis svirdavo ten, kur vėjas pūsteldavo. O jei medis linguoja, nesipriešina vėjams, tai ir nelūžta, tuo labiau su šaknimis jo neišversi.

Šių metų kovo mėnesį, miškininkas Povilas Žlioba sutiko savo 98-tą pavasarį. Nuostabūs metai – kiek patirties sukaupta, kiek darbų nudirbta mylmoje veikloje: Miškų institute ir studentų draugijoje Kauno miškų kolegijoje. Galbūt nuolatinis sukimasis tarp jaunų žmonių ir leido dėstytojui sulaukti tokio brandaus amžiaus: bendravimas su jaunimu ugdė jo kantrybę, praktišką žygią į miškus, medienos sandėlius stiprino fizines galias – ne vienas studentas stebėjosi itin sparčiu Povilo žingsniu, jauni vyrukai vos spėdavo paskui dėstytoją žygiuoti. O kur dar turiningos kelionės po visą Lietuvą į buvusias miškų urėdijas, galutinius sandėlius, ekskursijos su išsamiais pasakojimais ir pastabomis?

Pamenu ir mūsų būsimų miškininkų grupės iškylą į Jonavos tuometį galutinį medienos sandėlį: jame savo akimis pirmą kartą išvydome tolesnį iš miško parvežto medžio stiebo, rąsto kelią. Pjovimo gateriai, staklės, rūšiavimas – visa tai lėmė nupjauto medžio likimą,

jo paruošimą naujai atgimusiam gyvenimui žmogaus poreikiams.

P. Žlioba sako Vilniaus taip gerai nepažįstą, kaip visos Lietuvos miestus ir miestelius. Visų tuomet buvusių 42 miškų urėdijų galutiniai sandėliai apvažiuoti, išvaikščioti, dėmesiu apdovanojami. Viskas skrupulingai apžiūrėta, rūpintasi problemų sprendimu, tikslaus atsakymo ieškojimu.

Pasak pedagogo, miškas, kiekvienas medis turi būti pasiruošęs kirvio atėjimui. Nes medis ir kirvis – neatsiejami dalykai. Kolegijoje P. Žlioba dėstė ne tik Miško eksploataciją, bet ir mokė studentus atpažinti medžio rūšį iš medienos ruošinių, sėklų – Medienos ir miško prekių disciplina. Tam buvo pasitelkiama ne tik rega, bet ir kitų pojūčiai – uoslė, rankų jautrumas svoriui, šilumai.

Nuostabus dalykas jausti išdžiūvusio medžio kvapą! Jis tarsi gyvena antrą gyvenimą su atskiru savo svoriu, kvapu, rėvių raštu, tekstūra, pagaliau su ypatinga savo medienos šiluma. Nors iš pradžių atskirti medžių rūšis sekėsi sunkiau, tačiau nepailstamas dėstytojo optimizmas neleido pasiduoti savigailai.

Ne, mūsų kantrusis pedagogas kaip tik skatino sutelkti dėmesį į smulkmenas – juk tik taip ugdomas dėmesingumas, kurio reikia kiekvienoje gyvenimo situacijoje, ne tik miškininko specialybėje.

Savo ir visų mokslo draugų vardu, noriu palinkėti dėstytojui Povilui Žliobai sveikatos. Visa kita jis turi – begalinį optimizmą, kantrybę, dvasios ramybę. Turi nepasotinamą alkį naujoms žinioms, nuolat skaito knygas, įvairią spaudą, skvarbia akimi iki šiol vertina miesto želdinių poreikį ir estetiką.

Tikiu, kad Jūsų, dėstytojau, pilnatvės kraite užpildyta su kaupiu ir einantys metai tik stiprina sielos brandą.

Povilas Žlioba (dešinėje) su mokslo draugu Albertu Žilinsku

